

بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران
اداره مطالعات و سازمانهای بین المللی
دایره مطالعات ارزی

بررسی وضع اقتصادی - ارزی کشورهای عمده

بازارهای طلا و نفت

شماره ۲۴

هفته منتهی به ۲۲ سپتامبر ۲۰۱۹

۳۱ شهریور ۱۳۹۸

فهرست مندرجات

شماره صفحه

عنوان

۲-۹

بررسی وضعیت اقتصادی کشورهای عمده

• آمریکا

• منطقه یورو

• انگلستان

• ژاپن

• چین

• روسیه

• ترکیه

• هند

۹-۱۱

تحولات بازار ارزهای عمده

۱۱-۱۲

تحولات بازار طلا

۱۲-۱۴

تحولات بازار نفت

خواننده گرامی

ضمن تشکر خواهشمند است در صورت داشتن هرگونه انتقاد و یا پیشنهاد در مورد این گزارش نظرات خود را از طرق زیر مطرح فرمائید.

پست الکترونیکی: m.rezazadeh@cbi.ir

تلفن: ۲۹۹۵۳۸۱۵

خلاصه

در آمریکا، فدرال رزرو نرخ بهره کلیدی (نرخ هدف یک شبه در بازار بین بانکی) را با $0/25$ واحد درصد کاهش در سطح $1/75$ تا 2 درصد تعیین نمود.

پارلمان اروپا، کریستین لاگارد را به عنوان رئیس جدید بانک مرکزی اروپا با اکثریت آرا مورد تأیید قرار داد. همچنین، در ماه سپتامبر، شاخص اطمینان اقتصادی مؤسسه ZEW و شاخص اطمینان مصرف‌کننده بیش از آنچه انتظار می‌رفت بهبود یافت. رشد شاخص بهای مصرف‌کننده در ماه اوت (مقیاس سالانه) در سطح 1 درصد تثبیت شد. از سوی دیگر، سازمان همکاری و توسعه اقتصادی، برآورد رشد اقتصادی منطقه یورو در سال جاری و سال 2020 را نسبت به ماه مه کاهش داد.

رئیس کمیسیون اروپا، اعلام کرد که احتمال برکسیت بدون توافق بیش از همیشه به واقعیت نزدیک شده است. در انگلیس، تورم پایه از $1/9$ درصد در ماه ژوئیه به $1/5$ درصد در ماه اوت رسید. خرده‌فروشی در ماه اوت نسبت به ماه قبل از آن $0/2$ درصد کاهش یافت و رشد سالانه این میزان از $3/4$ درصد در ماه ژوئیه به $2/7$ درصد در ماه اوت افت نمود.

در ژاپن، کسری تراز تجاری از $126/8$ هزار میلیارد ین به $130/8$ هزار میلیارد ین رسید. شاخص میزان فعالیت‌های کل بخش صنعتی^۱ در ماه ژوئیه بهبود یافت. شاخص تورم پایه در 12 ماهه منتهی به ماه اوت در مقایسه با مدت مشابه سال قبل، تنها $0/5$ درصد افزایش یافت.

در چین، در ماه اوت نسبت به ماه ژوئیه نرخ‌های رشد تولیدات صنعتی، سرمایه‌گذاری ثابت و خرده‌فروشی کاهش یافتند.

عدم اشاره به ادامه روند کاهش نرخ بهره توسط فدرال رزرو تا پایان سال میلادی جاری، وجود اختلاف نظر پیرامون وضعیت اقتصاد آمریکا در بین اعضای کمیته سیاست پولی بانک مذکور و بروز نشانه‌هایی از پیشرفت در مذاکرات تجاری آمریکا و چین، سبب تقویت دلار در مقابل یورو شد.

ناآرامی‌های خاورمیانه، کاهش نرخ بهره توسط فدرال رزرو، تهدید آمریکا از سوی ایران مبنی بر پاسخ سخت به هر گونه تجاوز نظامی و اعلام تحریم‌های جدید آمریکا علیه ایران و تشدید تنش‌ها بین دو کشور، از جمله دلایل افزایش بهای طلا بود.

هفته گذشته، در پی حمله نظامی به پالایشگاه‌های شرکت آرامکو عربستان که کاهش $5/7$ میلیون بشکه‌ای تولید نفت این کشور در روز را در پی داشت، بهای نفت افزایش یافت.

امریکا

هفته گذشته، فدرال رزرو نرخ بهره کلیدی (نرخ هدف یک شبه در بازار بین بانکی) را با $0/25$ واحد درصد کاهش در سطح $1/75$ تا 2 درصد تعیین نمود. این بانک، در بیانیه پایانی تصمیم خود را سیاستی برای دستیابی به حداکثر اشتغال و ثبات قیمت‌ها معرفی کرده و بر حمایت کمیته سیاست پولی از رشد پایدار اقتصاد، بهبود شرایط بازار کار و حفظ نرخ تورم در سطح هدف 2 درصد تاکید نمود. با این وجود، به نظر می‌رسد فشارهای رئیس جمهور امریکا بر تصمیم کمیته سیاست پولی در کاهش نرخ بهره کلیدی بی‌تاثیر نبوده است.

روزن‌گرین، رئیس فدرال رزرو بوستون، که در جلسه کمیته سیاست پولی هفته گذشته به کاهش نرخ بهره کلیدی رای منفی داده بود، یک روز بعد از اعلام این تصمیم از سوی فدرال رزرو اظهار داشت: "اقتصاد کشور در وضعیتی مطلوب و با ثبات قرار دارد و پیش‌بینی‌ها نشان می‌دهد تا پایان سال این شرایط تداوم دارد. بنابراین، کاهش نرخ بهره کلیدی ضرورتی نداشت. به علاوه، کاهش نرخ بهره سبب می‌شود خانوارها و بنگاه‌ها بیش از اندازه خود را بدهکار کنند که می‌تواند بی‌ثباتی اقتصادی را در پی داشته باشد. همچنین، به نظر می‌رسد تا قبل از پایان سال جاری میلادی، کاهش دیگری در نرخ بهره کلیدی اتفاق بیفتد که البته من با آن موافق نیستم."

شاخص نظرسنجی فدرال رزرو فیلادلفیا از مدیران بخش صنعت امریکا، در ماه آگوست 2019 در سطح 12 واحد قرار گرفت. هرچند مقدار این شاخص نسبت به ماه ژوئیه کاهش یافته؛ اما از میزان مورد انتظار ماه آگوست (11) بیشتر است. بنابراین، وضعیت بخش صنعت این کشور بیش از انتظار بهبود یافته است. همچنین، رشد تولید صنعتی امریکا در ماه آگوست سال جاری در سطح $0/6$ درصد (فراتر از انتظار $0/2$ درصد) قرار گرفت که نتایج نظرسنجی فدرال رزرو فیلادلفیا را تایید می‌کند.

هفته گذشته، فدرال رزرو جدیدترین پیش‌بینی‌های خود از متغیرهای اقتصاد کلان امریکا را منتشر کرد که مطابق آن، نرخ بهره کلیدی از سال 2020 در مسیر افزایشی قرار خواهد گرفت و از محدوده $1/7$ تا $2/1$ درصد در سال مذکور به محدوده $1/8$ تا $2/2$ درصد در سال 2022 خواهد رسید. به علاوه، در فاصله سال‌های 2020 تا 2022 ، نرخ بیکاری افزایش و نرخ رشد تولید ناخالص داخلی کاهش یافته و نرخ تورم در سطح 2 درصد پایدار خواهد ماند.

منطقه یورو

پارلمان اروپا با حمایت از کریستین لاگارد به عنوان رئیس جدید بانک مرکزی اروپا در روز سه‌شنبه، مسیر وی را برای تصدی این سمت به طور کامل هموار کرد. همچنین، در این نشست ابو مرش¹، عضو هیئت اجرایی بانک مرکزی

¹ Yves Merch

اروپا، به عنوان معاون رئیس بانک مذکور انتخاب گردید. به این ترتیب، خانم لاگارد که در ماه ژوئیه توسط رهبران اتحادیه اروپا به عنوان جانشین ماریو دراگی انتخاب شده بود، توانست با کسب رأی اکثریت قانون‌گذاران اتحادیه اروپا، تأیید پارلمان را به دست آورد. وی در سال‌های ۲۰۰۷ تا ۲۰۱۱، وزیر دارایی فرانسه بود و از سال ۲۰۱۱ تا ۲۰۱۹ نیز به عنوان رئیس صندوق بین‌المللی پول فعالیت می‌کرد. پارلمان اروپا در اجلاس اواسط ماه اکتبر، انتصاب خانم لاگارد را برای یک دوره هشت‌ساله به طور رسمی اعلام خواهد نمود.

لویس دوگویندوس، معاون بانک مرکزی اروپا، اعلام کرد: تا زمانی که تورم منطقه یورو به سمت هدف این بانک همگرا نشود، نرخ‌های بهره کلیدی افزایش پیدا نخواهند کرد. اظهارات آقای دوگویندوس، یک هفته پس از تصمیم بانک مرکزی اروپا مبنی بر کاهش بیشتر نرخ بهره کلیدی به محدوده منفی و اتخاذ اقدامات تسهیل‌گرانه بیشتر در زمینه سیاست پولی مطرح شده است. همچنین، پابلو هرناندز دکوز، یکی از سیاست‌گذاران بانک مرکزی اروپا، از کشورهای اروپایی که از فضای کافی در حوزه سیاست‌گذاری مالی برخوردار هستند، خواستار اقدام برای سیاست‌گذاری مشترک در زمینه اصلاحات ساختاری به طور هماهنگ با اقدامات بانک مرکزی اروپا در راستای تقویت رشد اقتصادی شد.

بنوا کوغه، عضو هیئت اجرایی بانک مرکزی اروپا، در نشست که درخصوص مباحث پیرامون رمزارز اختصاصی شرکت فیس‌بوک (لیبرا)، با حضور مقاماتی از بانک مرکزی اروپا، نمایندگان جهان و نمایندگان شرکت مذکور برگزار شد، درخصوص ریسک‌های رمزارزها با پشتوانه دارایی^۱ هشدار داد. آقای کوغه گفت: "این نوع از رمزارزها به طور گسترده (به خصوص در مقیاسی که بتوانند در نظام پرداخت جهانی مورد استفاده قرار گیرند) مورد آزمایش قرار نگرفته‌اند و مواجهه با آن‌ها نیازمند اتخاذ رویکرد نظارتی سخت‌گیرانه است." لیبرا شناخته‌شده‌ترین رمزارز با پشتوانه دارایی است که توسط دارایی‌هایی مانند سپرده‌های پولی، اوراق قرضه دولتی کوتاه‌مدت و طلا مورد پشتیبانی قرار می‌گیرد. طرح ایجاد رمزارز توسط این شبکه اجتماعی عظیم، در ماه ژوئن و با گسترش فعالیت‌های آن به حوزه تجارت الکترونیک، اعلام شد. یک دهه پس از ظهور ارزهای دیجیتالی (با آغازگری بیت‌کوین)، این حوزه به میزان زیادی کنترل نشده و غیرشفاف باقی مانده است. در این میان، رمزارزهای با پشتوانه، با توجه به این که توسط دارایی‌های تثبیت‌شده‌تر و با روند تغییر ارزش قابل پیش‌بینی‌تری مورد حمایت قرار گرفته‌اند، سعی دارند بر معضل نوسانات شدید رمزارزها که آن‌ها را در زمینه‌های تجارت و پرداخت، غیرعملیاتی نموده، غلبه کنند. با این وجود، مقامات بانک مرکزی حاضر در این نشست، نگرانی خود را نسبت به آثار بی‌ثبات‌کننده آن‌ها بر سیستم مالی جهانی و امکان استفاده برای پول‌شویی ابراز نمودند. وزیرای دارایی فرانسه و آلمان

¹ Stablecoin

در نشست هفته گذشته گروه یورو در این باره گفتند: "لیبرا و سایر رمزارزها؛ مصرف‌کنندگان، ثبات مالی و حتی حاکمیت پولی را در معرض ریسک قرار می‌دهند." همچنین، گروه ۷ در نشست ماه ژوئیه، هشدار داد که تا زمان رفع تمامی نگرانی‌های نظارتی، اجازه فعالیت به لیبرا را نخواهند داد. تا پیش از لیبرا، رمزارزهای دارای پشتوانه در مقایسه با رمزارزهای بدون پشتوانه از جمله بیت‌کوین، توجه سیاست‌گذاران را چندان جلب نکرده بودند.

آمارهای اقتصادی

در ماه سپتامبر، شاخص اطمینان اقتصادی مؤسسه ZEW بیش از آنچه انتظار می‌رفت بهبود یافته و از منفی ۴۳/۶ واحد در ماه اوت، به منفی ۲۲/۴ واحد رسید. آخیم وامباخ^۱، رئیس مؤسسه مذکور، دلیل این امر را به عدم تحقق انتظارات بسیاری از سرمایه‌گذاران مبنی بر افزایش شدید تنش‌های تجاری آمریکا و چین و تخفیف نگرانی‌ها پس از اعلام توافق دو کشور بر ادامه مذاکرات تجاری در ماه اکتبر نسبت داده است. از سوی دیگر، سرمایه‌گذاران از تصمیم اخیر بانک مرکزی اروپا مبنی بر تسهیل بیشتر در زمینه سیاست پولی، استقبال نموده و همچنان نسبت به امکان جلوگیری از خروج بدون توافق بریتانیا از اتحادیه اروپا، امیدوار هستند. با این وجود، مؤسسه ZEW هشدار داد با توجه به منازعات تجاری و وجود نااطمینانی در رابطه با برکسیت، این شاخص کماکان در محدوده منفی قرار دارد و سرمایه‌گذاران و تحلیل‌گران نسبت به چشم‌انداز شش‌ماهه اقتصاد آلمان به عنوان بزرگ‌ترین اقتصاد منطقه، بدبین هستند. در حال حاضر، اقتصاد آلمان پس از افت ۰/۱ درصدی تولید ناخالص داخلی در سه ماهه دوم سال و انتشار آمار منعکس‌کننده تداوم تضعیف بخش کارخانه‌ای در سه ماهه جاری، در آستانه رکود قرار دارد.^۲ دولت آلمان انتظار دارد رشد اقتصادی سال ۲۰۱۹ در مقایسه با سال قبل، از ۱/۵ به ۰/۵ درصد کاهش یافته و در سال ۲۰۲۰، با اتکا به افزایش مصرف، به ۱/۵ درصد بازگردد. همچنین، وزارت اقتصاد این کشور اعلام کرد: اقتصاد آلمان پس از اندکی انقباض در سه ماهه دوم، با امکان افت شدیدتر و بروز رکودی قابل توجه روبه‌رو نیست؛ اما هیچ نشانه‌ای از بهبود و تغییر روند کنونی نیز مشاهده نمی‌شود.

بر اساس آمار نهایی منتشر شده، رشد شاخص بهای مصرف‌کننده در ماه اوت (مقیاس سالانه) در سطح ۱ درصد تثبیت شد. به این ترتیب، رشد شاخص مذکور در مقیاس سالانه از ۱/۳ درصد در ماه ژوئیه، به ۱ درصد کاهش و در مقیاس ماهانه، از منفی ۰/۵ به ۰/۱ درصد (اندکی پایین‌تر از سطح مورد انتظار) افزایش یافت. از سوی دیگر، انتشار آمار اولیه از شاخص اطمینان مصرف‌کننده که به عنوان شاخصی پیش‌نگر برای مخارج مصرف‌کننده و سطح عمومی

¹ Achim Wambach

^۲ بیشتر اقتصاددانان کاهش تولید ناخالص داخلی برای حداقل دو فصل پیاپی را به عنوان رکود فنی تعریف می‌کنند، اگرچه ممکن است نرخ رشد سالانه وارد محدوده منفی نشود.

فعالیت‌های اقتصادی مورد توجه قرار می‌گیرد، نشان‌دهنده بهبود فراتر از انتظار شاخص مذکور از منفی ۷/۱ واحد در ماه اوت، به منفی ۶/۵ واحد می‌باشد.

در ماه ژوئیه، مزاد حساب جاری در مقایسه با ژوئن، برای دومین ماه متوالی افزایش یافت و از ۲۳/۰۹ به ۲۹/۸۴ میلیارد یورو (بالا تر از پیش‌بینی بازار) رسید.

سازمان همکاری و توسعه اقتصادی، برآورد رشد اقتصادی منطقه یورو در سال جاری و سال ۲۰۲۰ را نسبت به ماه مه کاهش داد. دلیل عمده این تجدید نظر نزولی، کند شدن آهنگ رشد اقتصادی آلمان که گمان می‌رود در رکود فنی قرار داشته باشد، عنوان گردیده است. به این ترتیب، سازمان مذکور رشد اقتصادی این منطقه را در سال جاری و سال آینده، ۱ درصد (پس از تجدید نظر نزولی از ۱/۲ و ۱/۴ درصد) پیش‌بینی می‌کند.

انگلستان

به گزارش یورونیوز، ژان کلود یونکر، رئیس کمیسیون اروپا، پس از دیدار با بوریس جانسون، نخست وزیر انگلیس، اعلام کرد که احتمال برکسیت بدون توافق بیش از همیشه به واقعیت نزدیک شده است. رئیس کمیسیون اروپا در پارلمان این منطقه گفت: «ممکن است، برکسیت بدون توافق مورد نظر دولت محافظه کار انگلیس باشد اما به هیچ وجه انتخاب اتحادیه اروپا نیست.» آقای یونکر در سخنان خود بار دیگر قاطعانه اعلام کرد که اتحادیه اروپا از مواضع خود درباره مرز ایرلند، راه حل جایگزین (Backstop)، کوتاه نخواهد آمد و از خواست جمهوری ایرلند به عنوان عضوی از اتحادیه اروپا دفاع خواهد کرد. وی در سخنان خود تاکید کرد متأسفانه تصور نمی‌کند در نشست رهبران اروپایی در ۱۸ و ۱۹ اکتبر بتوان راه حلی برای خروج انگلیس با توافق پیدا شود. اما بوریس جانسون، در آخرین سخنان خود به پارلمان انگلیس اعلام کرده بود که قادر است رهبران اروپایی را در نشست ماه اکتبر در بروکسل برای برکسیت با توافق، متقاعد کند.

شاخص قیمت مصرف‌کننده در ماه اوت در مقایسه با ماه قبل از آن ۰/۴ درصد (بیش از انتظار) رشد کرد و تورم در ماه اوت به ۱/۷ درصد (۰/۴ واحد درصد کمتر تورم ماه ژوئیه) کاهش یافت. تورم پایه نیز از ۱/۹ درصد در ماه ژوئیه به ۱/۵ درصد در ماه اوت رسید. هر چند، تورم در ماه اوت در مقایسه با ارقام سال قبل از آن کاهش یافته است اما رشد مناسب تورم نقطه به نقطه در مقیاس ماهانه نشان از روند احتمالی افزایش تورم در ماه‌های آینده دارد. البته داده‌های مربوط به تورم تولیدکننده چندان با چنین احتمالی هم خوانی ندارد. تورم تولیدکننده از ۰/۹ درصد (مقیاس سالانه) در ماه ژوئیه به منفی ۰/۸ درصد در ماه اوت سقوط نموده که می‌تواند تاثیر منفی بر رشد تورم مصرف‌کننده در ماه‌های آتی داشته

باشد که با وضعیت اقتصادی این کشور نیز هم‌خوانی بیشتری دارد. در صورت کاهش نرخ تورم و با توجه به نرخ رشد بالاتر دستمزدها، انتظار رشد مناسب مصرف در ماه‌های آینده وجود دارد.

خرده‌فروشی در ماه اوت نسبت به ماه قبل از آن ۰/۲ درصد کاهش یافت و رشد سالانه این میزان از ۳/۴ درصد در ماه ژوئیه به ۲/۷ درصد در ماه اوت افت نمود. کاهش فروش اینترنتی مهم‌ترین عامل کاهش خرده‌فروشی در ماه اوت بوده است. البته نمی‌توان نااطمینانی ناشی از برکسیت را تنها عامل کاهش ماهانه خرده‌فروشی دانست، به نظر می‌رسد در پی رشد مطلوب آن در ماه‌های گذشته، در ماه اوت مصرف‌کنندگان ترجیح داده‌اند کمتر مصرف نمایند. البته با توجه به پایین بودن تورم انتظار افت خرده‌فروشی در ماه‌های آینده نیز وجود ندارد.

ژاپن

میزان افت صادرات ژاپن از ۱/۵ درصد در ماه ژوئیه به ۸/۲ درصد در ماه اوت و میزان افت واردات در همین مدت از ۱/۲ درصد به ۱۲ درصد افزایش یافت. اما کسری تراز تجاری از ۱۲۶/۸ هزار میلیارد ین به ۱۳۰/۸ هزار میلیارد ین افزایش یافت. افزایش کسری تجاری نشان از افت شدیدتر ارقام صادرات این کشور در مقایسه با واردات دارد. هر چند در حاشیه نشست گروه ۷، ترامپ از توافق اولیه با ژاپن در خصوص تعرفه‌های تجاری متقابل سخن گفت، اما به نظر می‌رسد مناقشات تجاری آمریکا با چین بر افت صادرات ژاپن تاثیر قابل ملاحظه‌ای داشته است. چین بزرگ‌ترین مقصد صادراتی کالاهای ژاپنی است.

شاخص میزان فعالیت‌های کل بخش صنعتی^۱ در این کشور از منفی ۰/۷ واحد در ماه ژوئن به ۰/۲ درصد در ماه ژوئیه بهبود یافت. رشد این شاخص به معنی بهبود فعالیت‌های صنعتی در ماه ژوئیه است که می‌تواند تاثیر مثبتی بر رشد اقتصادی فصل دوم داشته باشد.

در ماه اوت شاخص قیمت مصرف‌کننده پایه (بدون در نظر گرفتن نوسان قیمت مواد غذایی و انرژی) ۰/۶ درصد در مقایسه با ماه قبل از آن افزایش یافت. اما شاخص تورم پایه در ۱۲ ماهه منتهی به ماه اوت در مقایسه با مدت مشابه سال قبل، تنها ۰/۵ درصد افزایش یافت که با نرخ هدف بانک مرکزی ژاپن (۲ درصد) فاصله قابل ملاحظه‌ای دارد. با وجود این اختلاف فاحش، بانک مرکزی ژاپن در نشست سیاست‌گذاری هفته گذشته نرخ بهره کلیدی و نرخ هدف بازده اوراق قرضه دولتی به ترتیب در سطح منفی ۰/۱ و صفر درصد، ثابت باقی گذاشت و میزان خرید اوراق (۸۰ هزار میلیارد

¹ All Industry Activity Index

ین در سال) را نیز تغییر نداد. اما رئیس این بانک عنوان داشته در صورت افزایش مالیات بر ارزش افزوده از ۸ به ۱۰ درصد توسط دولت، ممکن است بانک مرکزی سیاست‌های پولی انبساطی را در ماه اکتبر تشدید نماید.

چین

نرخ رشد تولیدات صنعتی چین از ۴/۸ درصد در ماه ژوئیه به ۴/۴ درصد در ماه اوت (مقیاس سالانه) کاهش یافت که پایین‌ترین نرخ رشد در ۱۷ سال اخیر بوده است. علاوه بر مناقشات تجاری با آمریکا، قوانین کاهش آلودگی‌های صنعتی در محیط زیست و کاهش سرمایه‌گذاری و یا خروج از اقتصاد چین به سمت آمریکا از سوی برخی شرکت‌های امریکایی (Repatriation)، در روند افت تولیدات صنعتی این کشور موثر بوده است. شایان ذکر است، نرخ رشد سرمایه‌گذاری ثابت از ۵/۷ به ۵/۵ درصد در مدت مشابه رسید که به معنی ادامه روند کاهشی رشد تولیدات در این کشور است. رشد خرده‌فروشی نیز از ۷/۶ درصد در ماه ژوئیه به ۷/۵ درصد در ماه اوت کاهش یافت. از این رو، انتظار می‌رود نرخ رشد اقتصادی چین در ۳ ماهه سوم در مقایسه با فصل قبل از آن کاهش یابد.

تحقیقات اخیر دولت چین با همکاری بانک جهانی نشان می‌دهد، پس از بحران مالی جهانی در سال ۲۰۰۷، سهم بهره‌وری عوامل تولید در نرخ رشد اقتصادی این کشور از ۳/۱۵ به ۱/۵۵ درصد کاهش یافته است. بر این اساس، به نظر می‌رسد، تکیه بر رشد سرمایه‌گذاری و افزایش نیروی کار نمی‌تواند به تنهایی در افزایش رشد اقتصادی این کشور موثر واقع شود. نتایج این تحقیق بر نقش رشد بهره‌وری عوامل تولید در ایجاد تحرک اقتصادی تاکید دارد. در این گزارش، ۳ راه کار به منظور افزایش بهره‌وری عوامل تولید توصیه شده است که عبارت است از: ۱- توزیع کاراتر منابع در سطح اقتصاد از طریق افزایش رقابت پذیری بنگاه‌های دولتی و ارتقاء انضباط سیاست‌های حمایتی دولت از صنایع ۲- تسریع در به کارگیری از تکنولوژی‌های جدید و نوآورانه در تولید ۳- احترام به حقوق معنوی حاصل اختراعات و نورآوری‌ها و تلاش در جهت بهبود کیفیت گواهی حق ثبت اختراع.

نرخ بهره یوان چین در آخرین روز کاری هفته گذشته					
دوره	یک‌شبه	۳ ماهه	۶ ماهه	۹ ماهه	۱۲ ماهه
نرخ بهره شایبور (بین بانکی)	۲/۳۶۹۰	۲/۷۲۹۰	۲/۸۱۳۰	۲/۹۶۹۰	۳/۰۴۸۰
نرخ مرجع	-	-	-	-	۴/۳۵
نرخ LPR	-	-	-	-	۴/۲۰

روسیه

در ماه اوت، رشد تولیدات صنعتی در مقیاس سالانه با اندکی افزایش نسبت به ماه پیش از آن، از ۲/۸ به ۲/۹ درصد رسید. در مدت مشابه، رشد شاخص بهای تولیدکننده در مقیاس سالانه از ۱/۱ به ۰/۳ درصد و در مقیاس ماهانه از منفی ۲/۷ به منفی ۰/۶ درصد تغییر یافت و رشد خرده‌فروشی در مقیاس سالانه، از ۱/۱ به ۰/۸ درصد کاهش پیدا کرد. از سوی دیگر، نرخ بیکاری در دوره مذکور از ۴/۵ به ۴/۳ درصد (پایین‌تر از سطح پیش‌بینی شده) تخفیف یافت. همچنین، بر اساس گزارش کارشناسان بانک مرکزی روسیه^۱، انتظار می‌رود رشد اقتصادی در سه‌ماهه سوم سال جاری در مقیاس سالانه اندکی افزایش یابد. مطابق با آخرین آمار نهایی منتشر شده، رشد تولید ناخالص داخلی (مقیاس سالانه) در دومین فصل سال جاری با اندکی افزایش نسبت به فصل نخست این سال از ۰/۵ به ۰/۹ درصد رسیده است.

ترکیه

در ماه اوت، مازاد بودجه از ۹/۹۰ میلیارد دلار در ماه ژوئیه به ۰/۵۸ میلیارد دلار کاهش یافت. همچنین، میانگین نرخ بیکاری در سه ماهه منتهی به ژوئن، در مقایسه با سه ماهه منتهی به ماه مه، با اندکی افزایش از ۱۲/۸ به ۱۳ درصد رسید. از سوی دیگر، در ماه ژوئیه، رشد شاخص خرده‌فروشی در مقیاس سالانه از منفی ۱/۲ درصد در ماه پیش از آن، به منفی ۳/۷ درصد و در مقیاس ماهانه از ۲/۳ به منفی ۱/۵ درصد رسید. همچنین، شاخص اطمینان مصرف‌کننده از ۵۸/۳ واحد در ماه اوت، به ۵۵/۸ واحد در ماه سپتامبر کاهش یافت. برخی کارشناسان اعتقاد دارند با توجه به این‌که ترکیه عمده نیاز انرژی کشور را از طریق واردات تأمین می‌کند، حمله اخیر به تأسیسات نفتی عربستان، با ایجاد شوک سمت عرضه و احتمال بالا ماندن قیمت نفت، چشم‌انداز کنترل تورم و عبور از رکود را تحت تأثیر قرار داده است.

دولت ترکیه در راستای هدف تسریع فرآیند احیای رشد اقتصادی و نیاز به افزایش وام‌دهی بانک‌ها، فشار بر نهادهای مذکور را در زمینه تسهیلات غیرجاری افزایش داده است. پس از ماه‌ها مذاکره با بانک‌ها در این خصوص و عدم حصول نتایج مطلوب، دولت بانک‌ها را موظف به تبدیل ۴۶ میلیارد لیر (معادل ۸/۱ میلیارد دلار) از محل وام‌ها به وام‌های غیرجاری و جبران زیان‌های وارد شده تا پایان سال جاری نموده است. به این ترتیب، بانک‌ها تا پایان سال برای تغییر ساختار بدهی‌ها یا فراهم کردن امکان فروش آن‌ها به سرمایه‌گذاران مهلت خواهند داشت.

^۱ اظهار نظرهای منتشر شده از سوی کارشناسان بانک مرکزی روسیه، می‌تواند منطبق با موضع رسمی این بانک نباشد.

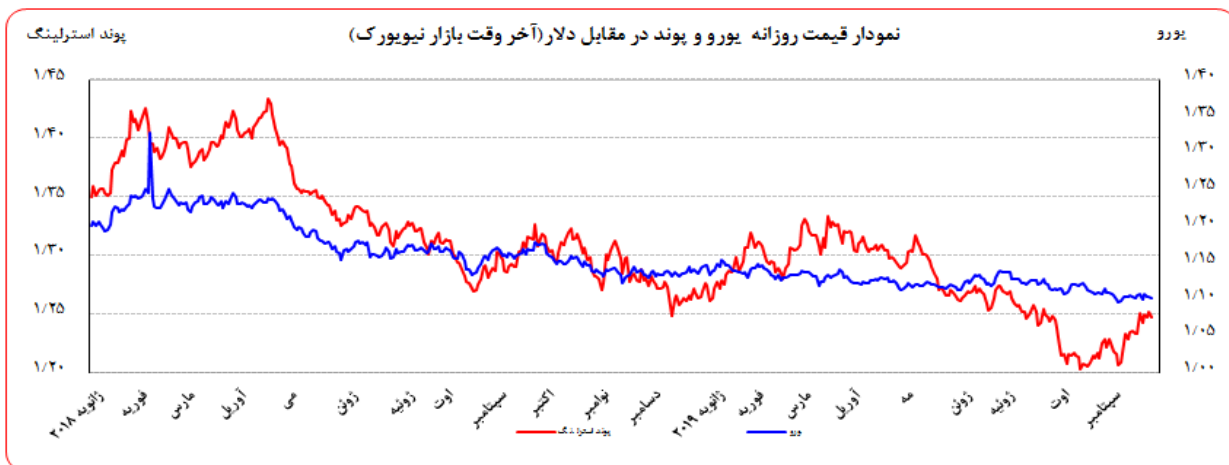

هند

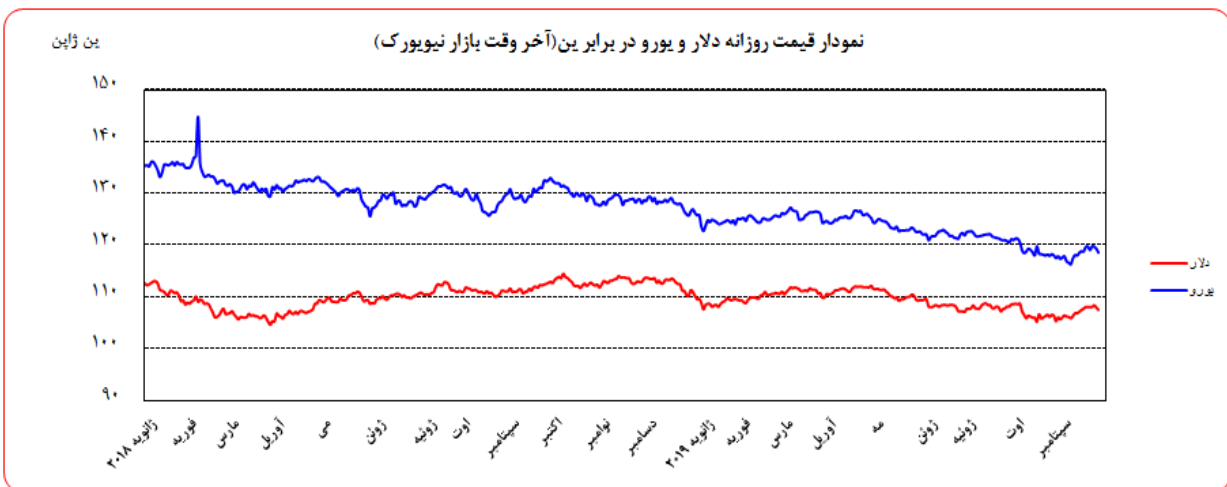
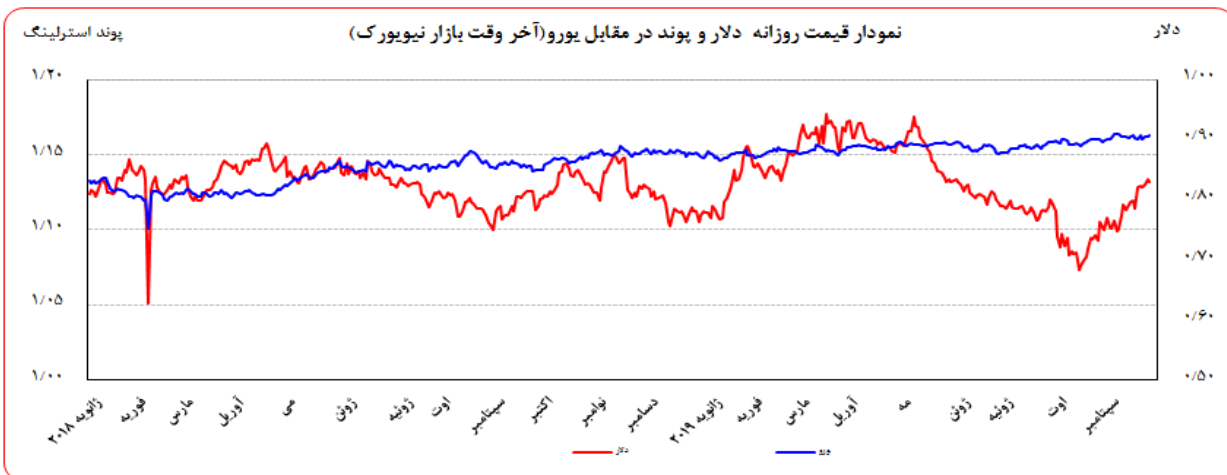
هفته گذشته، دولت هند به منظور تحریک رشد اقتصادی نرخ مالیات شرکت‌ها و صنایع تازه تاسیس را به ترتیب از ۳۰ به ۲۲ درصد و از ۲۵ به ۱۵ درصد کاهش داد. این اقدام که با هدف افزایش انگیزه سرمایه‌گذاری به منظور شروع یا توسعه فعالیت‌های اقتصادی صورت گرفته، با واکنش مثبت بازار سهام این کشور نیز رو به رو شد.^۱ OECD نیز پیش‌بینی نرخ رشد اقتصادی هند برای سال مالی ۲۰۲۰-۲۰۱۹ را از ۷/۲ درصد به ۵/۹ درصد و برای سال مالی پس از آن از ۶/۳ به ۵/۲ درصد کاهش داد. البته نتایج این پیش‌بینی قبل از اعلام سیاست جدید مالیاتی دولت هند انتشار یافت. از این رو، ممکن است اقتصاد هند در آینده بیش از پیش‌بینی‌های صورت گرفته رشد نماید.

تحولات بازار ارزهای عمده

روز جمعه گذشته نسبت به جمعه ماقبل آن، ارزش دلار در برابر ین ۰/۴۹ درصد تضعیف و در برابر فرانک سوئیس ۰/۰۷ درصد تقویت شد. در همین مدت، ارزش یورو و لیره در برابر دلار به ترتیب ۰/۵۱ و ۰/۲۲ درصد تضعیف شد. به نرخ‌های پایان وقت بازار نیویورک، در هفته گذشته هر یورو در محدوده ۱/۱۰۷۴-۱/۱۰۰۴ دلار و هر پوند در محدوده ۱/۲۴۳۰-۱/۲۵۲۲ دلار در نوسان بود. هر دلار نیز در دامنه ۱۰۸/۴۵-۱۰۷/۵۶ ین متغیر بود. همچنین، ارزش یورو در برابر ین و فرانک سوئیس ۰/۹۹ و ۰/۴۴ درصد تضعیف شد. ارزش پوند انگلیس نیز در برابر یورو ۰/۲۸ درصد تقویت گردید. به نرخ‌های پایان وقت بازار نیویورک، در هفته گذشته هر پوند در محدوده ۱/۱۳۴۱-۱/۱۲۸۷ یورو در نوسان بود. هر یورو نیز در دامنه ۱۱۹/۷۲-۱۱۸/۵۱ ین متغیر بود.

¹ Organisation for Economic Co-operation and Development

عوامل تقویت دلار در مقابل یورو طی هفته گذشته

- عدم اشاره به ادامه روند کاهش نرخ بهره توسط فدرال رزرو تا پایان سال میلادی جاری
- وجود اختلاف نظر پیرامون وضعیت اقتصاد امریکا بین اعضای کمیته سیاست پولی فدرال رزرو
- بروز نشانه‌هایی از پیشرفت در مذاکرات تجاری امریکا و چین

عدم اشاره به ادامه روند کاهش نرخ بهره توسط فدرال رزرو تا پایان سال میلادی جاری، وجود اختلاف نظر پیرامون وضعیت اقتصاد امریکا در بین اعضای کمیته سیاست پولی بانک مذکور و بروز نشانه‌هایی از پیشرفت در مذاکرات تجاری امریکا و چین، سبب تقویت دلار در مقابل یورو شد. هر چند، بهبود شاخص نظرسنجی اقتصادی منطقه یورو تا حدی از شدت تضعیف یورو در مقابل دلار کاست.

کاهش ۰/۲۵ واحد درصدی نرخ بهره کلیدی توسط فدرال رزرو و عدم تشدید سیاست‌های انبساطی پولی از سوی بانک‌های مرکزی ژاپن و سوئیس (بر خلاف انتظار) و همچنین حمله نظامی به پالایشگاه‌های نفت شرکت آرامکو عربستان، کاهش ارزش دلار در مقابل ین ژاپن و فرانک سوئیس را در پی داشت.

با توجه به اظهارت رئیس کمیسیون اروپا مبنی بر افزایش احتمال خروج بدون توافق انگلیس از اتحادیه اروپا، پوند در مقابل دلار تضعیف شد.

نرخ بهره لایبور ارزشها در آخرین روز کاری هفته گذشته					
نام ارز	بهره (درصد)	۳ ماهه	۶ ماهه	۹ ماهه	۱۲ ماهه
دلار		۲/۱۳۴۶۳	۲/۰۷۰۳۸	-	۲/۰۶۵۰۰
یورو		-۰/۴۲۲۷۱	-۰/۴۰۸۰۰	-	-۰/۳۳۳۲۹
پوند		۰/۷۷۶۲۵	۰/۸۴۸۶۳	-	۰/۹۴۶۸۸
فرانک		-۰/۷۵۳۸۰	-۰/۷۰۲۰۰	-	-۰/۵۷۰۴۰
ین		-۰/۰۹۴۶۷	-۰/۰۵۲۵۰	-	۰/۰۲۸۳۳
درهم امارات		۲/۳۹۹۳۴۰	۲/۳۹۳۱۱۰	-	۲/۴۶۸۳۱۰
لیبر ترکیه		۱۵/۵۹۰۵	۱۵/۲۲۰۸	۱۵/۲۲۸۸	۱۵/۲۲۸۸

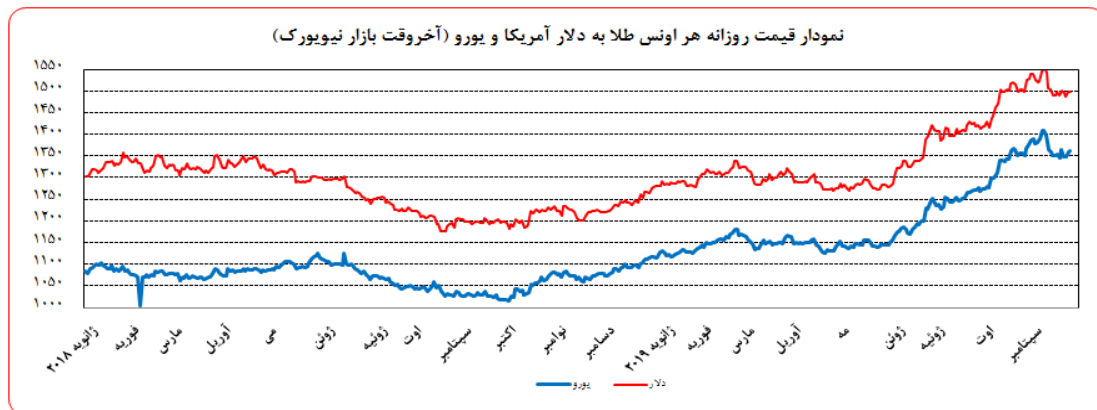
تحولات بازار طلا

بهای طلا در جمعه هفته گذشته نسبت به جمعه هفته ماقبل آن، به دلار و یورو ۰/۶۱ و ۱/۱۲ درصد افزایش یافت. نوسانات هفته گذشته قیمت طلا در بازار نیویورک در محدوده ۱۴۸۷/۳۵ - ۱۵۰۳/۳۱ دلار برای هر اونس و در محدوده ۱۳۶۶/۱۵ - ۱۳۴۸/۳۴ یورو در هر اونس ثبت شد.

هفته گذشته، در پی ناآرامی‌های خاورمیانه، کاهش نرخ بهره توسط فدرال رزرو، تهدید امریکا از سوی ایران مبنی بر پاسخ سخت به هر گونه تجاوز نظامی و اعلام تحریم‌های جدید امریکا علیه ایران و تشدید تنش‌ها بین دو کشور، از جمله دلایل افزایش بهای طلا طی هفته گذشته بود.

بهره‌برداری از این گزارش در صورت ذکر منبع بلامانع است.

تحولات بازار نفت

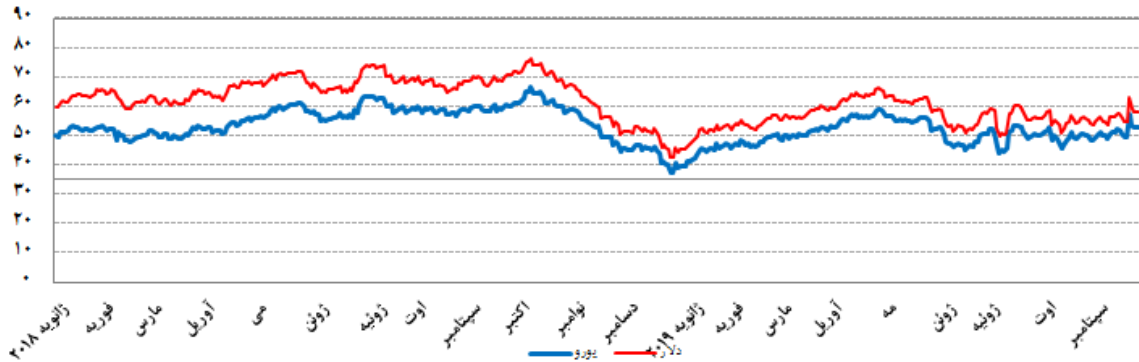
بهای نفت خام پایه آمریکا در جمعه هفته گذشته نسبت به جمعه هفته ماقبل آن، به دلار و یورو به ترتیب، ۵/۹۱ و ۶/۴۵ درصد افزایش یافت. به نرخ‌های پایان وقت بازار نیویورک، بهای هر بشکه نفت خام پایه آمریکا در محدوده ۶۲/۹۰-۵۸/۰۹ دلار و ۵۷/۱۶-۵۲/۶۵ یورو معامله گردید. متوسط هفتگی بهای هر بشکه نفت خام آمریکا در سطح ۵۹/۳۱ دلار و ۵۳/۷۶ یورو قرار گرفت. بهای نفت برنت در جمعه هفته گذشته نسبت به جمعه هفته ماقبل آن، به دلار و یورو به ترتیب، ۶/۷۴ و ۷/۲۸ درصد افزایش یافت. بهای هر بشکه نفت برنت به نرخ‌های پایان وقت بازار نیویورک در دامنه ۶۹/۰۲-۶۳/۶۰ دلار و ۶۲/۷۲-۵۷/۶۶ یورو معامله گردید و متوسط هفتگی هر بشکه به ۶۵/۱۷ دلار و ۵۹/۰۷ یورو رسید. بهای هر بشکه نفت خام اوپک در محدوده ۶۷/۸۸-۶۴/۳۹ دلار و ۶۱/۳۰-۵۸/۳۲ یورو معامله گردید. متوسط هفتگی بهای هر بشکه در سطح ۶۵/۸۲ دلار و ۵۹/۶۳ یورو قرار گرفت. شایان ذکر است، بهای نفت اوپک در روز پنجشنبه (آخرین نرخ هفته گذشته) نسبت به جمعه هفته ماقبل آن به دلار و یورو به ترتیب، ۷/۲۸ و ۷/۶۰ درصد افزایش یافت.

پس از حمله نظامی به پالایشگاه‌های شرکت آرامکو عربستان که کاهش ۵/۷ میلیون بشکه‌ای تولید نفت این کشور در روز را در پی داشت، بهای نفت روز دوشنبه (شروع کار بازارهای جهانی)، ۱۵ درصد (بیشترین رشد ۳۰ ساله) افزایش یافت. البته در روز بعد با صدور مجوز از سوی ترامپ برای برداشت از ذخایر استراتژیک این کشور، تصمیم شرکت آرامکو جهت تامین نفت از ذخایر این شرکت، افزایش ۱/۱ میلیون بشکه‌ای ذخایر نفت آمریکا در هفته ماقبل، کاهش تقاضا از سوی پالایشگاه‌های آمریکایی و تاکید وزیر نفت عربستان بر افزایش تولید نفت این کشور تا سقف ۱۲ میلیون بشکه در روز تا پایان ماه نوامبر، بهای نفت تاحدی تعدیل شد.

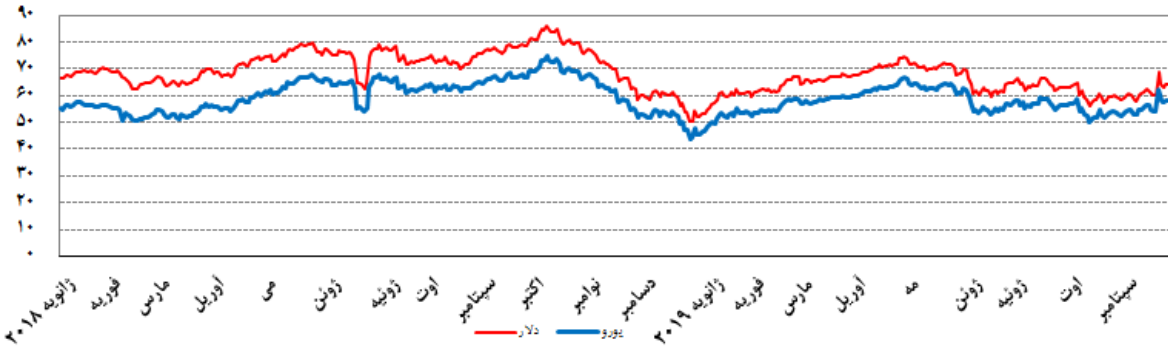

بهره‌برداری از این گزارش در صورت ذکر منبع بلامانع است.

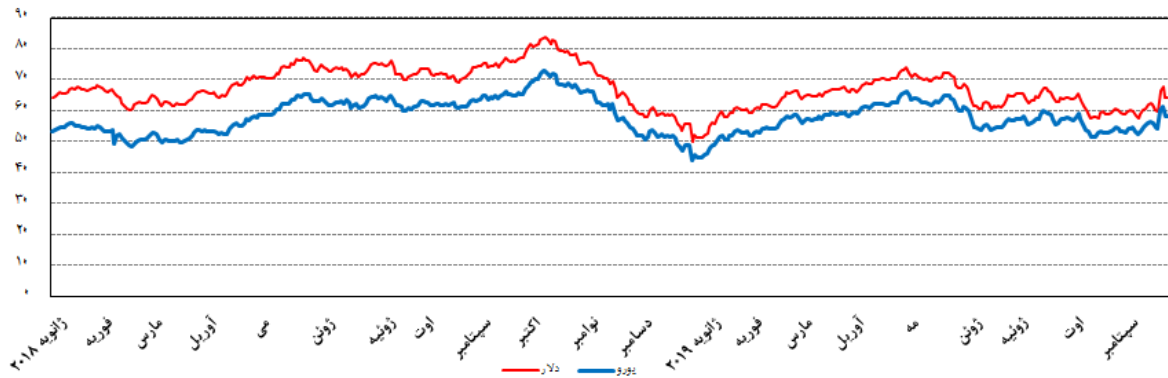
نمودار قیمت روزانه نفت خام پایه آمریکا به دلار و یورو (آخر وقت بازار نیویورک)

نمودار قیمت روزانه نفت برنت دریای شمال به دلار و یورو (آخر وقت بازار نیویورک)

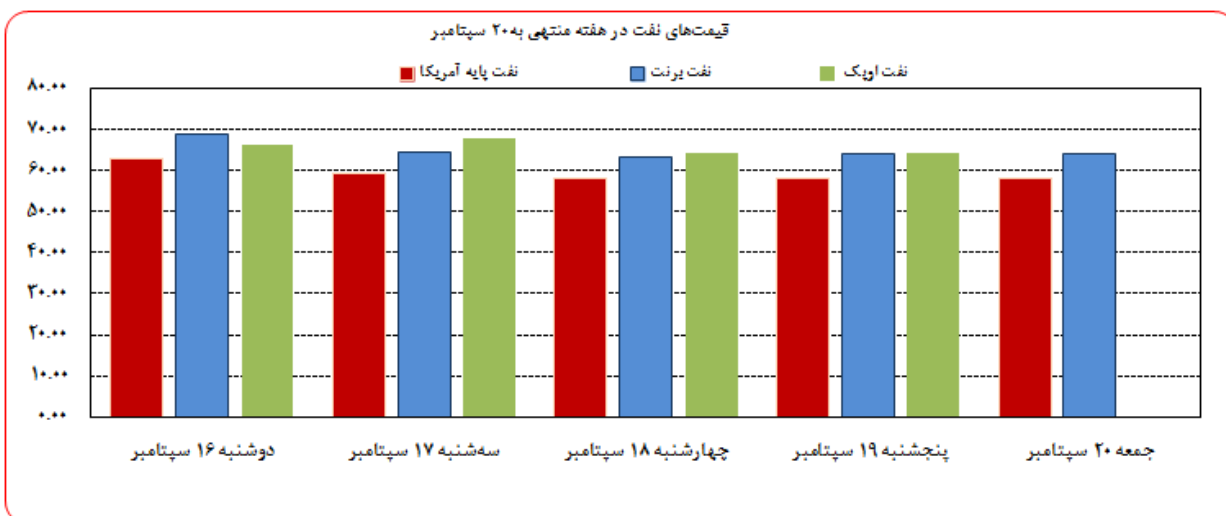

نمودار قیمت روزانه سبک نفتی اوپک به دلار و یورو

بهره‌برداری از این گزارش در صورت ذکر منبع بلامانع است.

موجودی انبار نفت آمریکا (ارقام به میلیون بشکه)			مصرف نفت خام آمریکا (هزار بشکه در روز)		
سال قبل Δ	هفته قبل Δ	موجودی در هفته ماقبل	سال قبل Δ	هفته قبل Δ	میزان در هفته ماقبل
۷/۸	۱/۱	۱,۰۶۱/۹۰			
		نفت خام			
۲۳/۰	۱/۱	۴۱۷/۱۰	۱,۴۰۰	۰	۱۲,۴۰۰
		ذخایر تجاری نفت خام			تولید داخلی
-۱۵/۲	۰/۰	۶۴۴/۸۰			
		ذخایر استراتژیک نفت خام			
-۴/۵	۰/۸	۲۲۹/۷۰	-۱۷۸۲	۴۴۶	۳,۸۷۵
		بترین			خالص واردات

ارزش هر دلار آمریکا به ارزهای عمده (آخر وقت بازار نیویورک)

قیمت نقدی طلا و قیمت نفت خام در بازارهای سلف

هفته منتهی به ۱۳۹۸/۰۶/۲۹

۲۰۱۹/۰۹/۲۰

درصد تغییرات		متوسط هفته	جمعه	پنجشنبه	چهارشنبه	سه شنبه	دوشنبه	عنوان	متوسط هفته	جمعه
** هفتگی	** نقطه به نقطه		۲۰ سپتامبر	۱۹ سپتامبر	۱۸ سپتامبر	۱۷ سپتامبر	۱۶ سپتامبر		گذشته	۱۳ سپتامبر
+۰/۰۸	+۰/۲۶	۹۸/۴۴	۹۸/۵۱	۹۸/۲۷	۹۸/۵۶	۹۸/۲۶	۹۸/۶۱	شاخص دلار	۹۸/۳۶	۹۸/۲۶
+۰/۴۴	-۰/۲۰	۱/۳۲۶۱	۱/۳۲۶۴	۱/۳۲۶۵	۱/۳۲۹۱	۱/۳۲۴۴	۱/۳۲۴۳	دلار کانادا	۱/۳۲۰۴	۱/۳۲۹۰
+۰/۳۱	-۰/۷۰	۱/۴۶۳۲	۱/۴۶۱۴	۱/۴۶۴۶	۱/۴۶۶۱	۱/۴۶۶۶	۱/۴۵۷۳	دلار کانادا (یورو)	۱/۴۵۸۷	۱/۴۷۱۷
+۰/۲۸	-۰/۴۹	۱۰۸/۰۶	۱۰۷/۵۶	۱۰۸/۰۲	۱۰۸/۴۵	۱۰۸/۱۱	۱۰۸/۱۴	ین ژاپن	۱۰۷/۷۶	۱۰۸/۰۹
+۰/۱۵	-۰/۹۹	۱۱۹/۲۲	۱۱۸/۵۱	۱۱۹/۲۶	۱۱۹/۶۳	۱۱۹/۷۲	۱۱۹/۰۰	ین ژاپن (یورو)	۱۱۹/۰۵	۱۱۹/۷۰
-۰/۱۳	-۰/۵۱	۱/۱۰۳۴	۱/۱۰۱۸	۱/۱۰۴۱	۱/۱۰۳۱	۱/۱۰۷۴	۱/۱۰۰۴	یورو *	۱/۱۰۴۸	۱/۱۰۷۴
+۰/۲۰	+۰/۰۷	۰/۹۹۳۴	۰/۹۹۰۹	۰/۹۹۲۸	۰/۹۹۷۳	۰/۹۹۳۱	۰/۹۹۲۹	فرانک سوئیس	۰/۹۹۱۴	۰/۹۹۰۲
+۰/۰۷	-۰/۴۴	۱/۰۹۶۱	۱/۰۹۱۸	۱/۰۹۶۲	۱/۱۰۰۱	۱/۰۹۹۸	۱/۰۹۲۶	فرانک سوئیس (یورو)	۱/۰۹۵۳	۱/۰۹۶۵
+۰/۸۶	-۰/۲۲	۱/۲۴۸۰	۱/۲۴۷۵	۱/۲۵۲۲	۱/۲۴۷۲	۱/۲۴۹۹	۱/۲۴۳۰	لیره انگلیس *	۱/۲۳۷۳	۱/۲۵۰۳
+۰/۹۹	+۰/۲۸	۱/۱۳۱۱	۱/۱۳۲۲	۱/۱۳۴۱	۱/۱۳۰۶	۱/۱۲۸۷	۱/۱۲۹۶	لیره انگلیس (یورو)	۱/۱۱۹۹	۱/۱۲۹۰
+۰/۰۵	-۰/۱۷	۱/۳۷۰۴۳	۱/۳۷۰۸۳	۱/۳۷۱۱۳	۱/۳۷۰۳۲	۱/۳۶۸۹۰	۱/۳۷۰۹۵	SDR به دلار	۱/۳۶۹۷۲	۱/۳۷۳۱۷
+۰/۱۸	+۰/۳۴	۱/۲۴۲۰۵	۱/۲۴۴۱۷	۱/۲۴۱۸۵	۱/۲۴۲۲۴	۱/۲۳۶۱۴	۱/۲۴۵۸۷	SDR به یورو	۱/۲۳۹۷۹	۱/۲۳۹۹۹
+۰/۱۵	+۰/۶۱	۱۴۹۷/۴۸	۱۵۰۰/۴۷	۱۵۰۰/۵۵	۱۴۸۷/۳۵	۱۴۹۵/۷۴	۱۵۰۳/۳۱	طلای نیویورک (هر اونس)	۱۴۹۵/۲۲	۱۴۹۱/۴۱
+۰/۲۸	۱/۱۲	۱۳۵۷/۲۱	۱۳۶۱/۸۴	۱۳۵۹/۰۷	۱۳۴۸/۳۴	۱۳۵۰/۶۸	۱۳۶۶/۱۵	طلای نیویورک (یورو)	۱۳۵۳/۳۹	۱۳۴۶/۷۷
۶/۳۵	۶/۷۴	۶۵/۱۷	۶۴/۲۸	۶۴/۴۰	۶۳/۶۰	۶۴/۵۵	۶۹/۰۲	نفت برنت انگلیس (هر بشکه)	۶۱/۲۸	۶۰/۲۲
۶/۵۰	۷/۲۸	۵۹/۰۷	۵۸/۳۴	۵۸/۳۳	۵۷/۶۶	۵۸/۲۹	۶۲/۷۲	نفت برنت انگلیس (یورو)	۵۵/۴۶	۵۴/۳۸
۵/۵۶	۵/۹۱	۵۹/۳۱	۵۸/۰۹	۵۸/۱۳	۵۸/۱۱	۵۹/۳۴	۶۲/۹۰	نفت پایه آمریکا (هر بشکه)	۵۶/۱۹	۵۴/۸۵
۵/۷۰	۶/۴۵	۵۳/۷۶	۵۲/۷۲	۵۲/۶۵	۵۲/۶۸	۵۳/۵۸	۵۷/۱۶	نفت پایه آمریکا (یورو)	۵۰/۸۶	۴۹/۵۳
۷/۰۷		۶۵/۸۲		۶۴/۳۹	۶۴/۵۷	۶۷/۸۸	۶۶/۴۳	سبد نفت اوپک (هر بشکه)	۶۱/۴۷	۶۰/۰۲
۷/۱۷		۵۹/۶۳		۵۸/۳۲	۵۸/۵۴	۶۱/۳۰	۶۰/۳۷	سبد نفت اوپک (یورو)	۵۵/۶۴	۵۴/۲۰

* هر واحد به دلار آمریکا

** درصد تغییرات آخرین روز کاری دو هفته

*** درصد تغییرات متوسط هفتگی

شماره ۲۷

دایره اخبار اقتصادی